

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งสมาชิกสภาจังหวัดประเภทที่ ๒ (กรณีนายกิตติ ตันทวนิช)

กรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้ส่งเรื่องดังกล่าวข้างบนให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย โดยหนังสือที่ ๔๔๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๙

กรณีปรากฏว่าจังหวัดภูเก็ตเกิดหาหรือปัญหาข้อกฎหมายว่า นายกิตติ ตันทวนิช นายกเทศมนตรีเมืองภูเก็ต ซึ่งกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดประเภทที่ ๒ ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีแล้ว จังหวัดจะต้องสอบสวนและสั่งให้นายกิตติ ตันทวนิช ออกจากสมาชิกสภาจังหวัดตามนัยมาตรา ๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๘ หรือไม่ กรมมหาดไทยมีความเห็นว่า ตามที่กระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งนายกเทศมนตรีให้เป็นสมาชิกสภาจังหวัดประเภทที่ ๒ ตามความในมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นการแต่งตั้งตำแหน่งมิใช่แต่งตั้งตัวบุคคล จึงอยู่แม้ในประกาศแต่งตั้งจะระบุทั้งชื่อบุคคลและตำแหน่งนายกเทศมนตรีไว้ด้วย แต่ก็เพียงพอให้เป็นเกียรติแก่ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดเท่านั้น กรมมหาดไทยจึงเห็นว่า การที่นายกิตติ ตันทวนิช ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีเมืองภูเก็ตไปแล้วนี้ย่อมพ้นจากสมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดภูเก็ตไปด้วย เพราะไม่อาจอาศัยประกาศของกระทรวงมหาดไทยซึ่งออกตามความในมาตรา ๗ (๒) ต่อไปได้ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดมีจำต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๒ (๔) แต่กรมอัยการมีความเห็นว่า ความในมาตรา ๗ (๒) บัญญัติให้เลือกสมาชิกส่วนหนึ่งจากนายกเทศมนตรี ไม่มีบทบัญญัติให้นายกเทศมนตรีเป็นสมาชิกสภาจังหวัดการแต่งตั้งก็ไม่ได้ตั้งตำแหน่งนายกเทศมนตรี แต่งตั้งบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งนายกเทศมนตรีถึงแม้ประกาศแต่งตั้งจะระบุตำแหน่งด้วยก็ตาม ควรถือแต่เพียงว่าเพื่อให้เห็นว่าเลือกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี การพ้นจากนายกเทศมนตรีจึงหาควรถือเป็นการพ้นจากสมาชิกสภาจังหวัดไม่ โดยที่เรื่องนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องถือปฏิบัติต่อไป จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด เมื่อได้ลาออกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีไปแล้ว ดังเช่นนายกิตติ ตันทวนิช จะต้องพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดไปด้วยหรือไม่ และหากถือว่าพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดด้วยแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๘ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาแล้ว ปัญหาที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นก็คือ การแต่งตั้งนายกเทศมนตรีเป็นสมาชิกสภาจังหวัด ประเภทที่ ๒ เป็นการแต่งตั้งตัวบุคคลหรือแต่งตั้งตำแหน่งที่บุคคลนั้นดำรงอยู่

เมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ แล้ว มาตรา ๗ บัญญัติว่า

“มาตรา ๗ สภาจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสองประเภท

(๑) ฯลฯ ฯลฯ

(๒) สมาชิกประเภทที่ ๒ มีจำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่ ๑ ประกอบด้วยผู้ที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยเลือกจากนายกเทศมนตรี ประธานกรรมการสุขาภิบาล และผู้ที่มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด”

การที่กฎหมายใช้ถ้อยคำว่า “ผู้ที่รัฐมนตรีแต่งตั้งโดยเลือกจาก...” นั้น คำว่า “ผู้ที่” และคำว่า “โดยเลือกจาก” ย่อมแสดงให้เห็นว่า การแต่งตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ นี้ เป็นการแต่งตั้งตัวบุคคล มิใช่แต่งตั้งตำแหน่งที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ เมื่อได้วินิจฉัยเช่นนี้แล้ว ก็เป็นที่เห็นได้ชัดว่า การที่นายกิตติ ตันทวนิช ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีแล้วนั้นมิได้ทำให้สมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดสิ้นสุดลงด้วย และเมื่อสมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดของนายกิตติ ตันทวนิช มิได้สิ้นสุดลงแล้ว สำหรับปัญหาที่ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องสอบสวนตามมาตรา ๑๒ (๔) หรือไม่นั้น ก็มีจำเป็นต้องพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๔๙๙